

ความรู้ทั่วไป

เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง



วัตถุประสงค์ของการควบคุมภายในตามแนวทาง COSO

- เป็นวัตถุประสงค์ระดับสูงที่เน้นเป้าหมายรวมและสัมพันธ์กับการสนับสนุนพันธกิจ (Strategic)
- เพื่อให้เกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพของการดำเนินงาน (Operation)
- เพื่อให้เกิดความเชื่อถือได้ของการรายงานทางการเงิน (Financial)
- เพื่อให้เกิดการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง (Compliance)

ความเสี่ยง (Risk)

หมายถึง เหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอน ซึ่งหากเกิดขึ้นจะมีผลกระทบในเชิงลบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กร

การบริหารความเสี่ยง (Risk management)

หมายถึง การจัดการความเสี่ยงทั้งในกระบวนการในการระบุ วิเคราะห์ ประเมิน ดูแล ตรวจสอบ และควบคุมความเสี่ยงที่สัมพันธ์กับกิจกรรมหน้าที่ และกระบวนการทำงาน เพื่อให้องค์กรลดความเสียหายจากความเสี่ยงมากที่สุด

องค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยง ตามแนว COSO (COSO ERM Integrated Framework)



องค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยง

๑. สภาพแวดล้อมภายใน (Internal Environment)

เป็นเรื่องพื้นฐานที่สำคัญที่สุดของการบริหารองค์กร ผู้กำกับดูแล ฝ่ายบริหาร และบุคลากรขององค์กรต้องสร้างสภาพแวดล้อมให้บุคลากรทุกระดับมีทัศนคติที่ดีต่อการควบคุมภายใน โดยส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนในองค์กรเกิดจิตสำนึกในเรื่องความซื่อสัตย์ จริยธรรม ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และความสำคัญของประสิทธิผลการควบคุมภายใน

องค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยง (ต่อ)

๒. การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting)

เป็นเงื่อนไขที่จำเป็นประการแรกสำหรับการควบคุมภายใน ถ้าองค์กรไม่มีวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการดำเนินงาน ก็ไม่มีความจำเป็นต้องมีการควบคุมภายใน

โดยทั่วไปวัตถุประสงค์ขององค์กร แบ่งออกได้เป็น ๒ ระดับ คือ

๒.๑ วัตถุประสงค์ในระดับองค์กร

๒.๒ วัตถุประสงค์ในระดับกิจกรรม

องค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยง (ต่อ)

๓. การบ่งชี้เหตุการณ์ (Event Identification)

ในกระบวนการบ่งชี้เหตุการณ์ต้องพิจารณาปัจจัยความเสี่ยงทุกด้านที่อาจเกิดขึ้น เช่น ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ การเงิน บุคลากร การปฏิบัติงาน ระบบงาน สิ่งแวดล้อม ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น แหล่งความเสี่ยงทั้งจากสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกองค์กร

องค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยง (ต่อ)

๔. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

หมายถึง กระบวนการที่สำคัญที่ใช้ในการระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร รวมทั้งการค้นหาและนำเอาวิธีการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ต่อองค์กร



องค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยง (ต่อ)

๕. การตอบสนองความเสี่ยง (Risk Response)

การกำหนดแผนจัดการความเสี่ยงจะมีการนำเสนอแผนจัดการความเสี่ยงที่จะดำเนินการต่อผู้บริหารเพื่อพิจารณาและขออนุมัติการจัดสรรทรัพยากรที่จำเป็นต้องใช้ดำเนินการ โดยในการคัดเลือกแนวทางในการจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสมที่สุดจะคำนึงถึงความเสี่ยงที่ยอมรับได้ กับต้นทุนที่เกิดขึ้นเปรียบเทียบกับประโยชน์ที่จะได้รับรวมถึงข้อกฎหมายและข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และความรับผิดชอบที่มีต่อสังคม

องค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยง (ต่อ)

๖. กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

หมายถึง นโยบายและระเบียบ วิธีปฏิบัติ รวมถึงมาตรการต่าง ๆ ที่ผู้บริหารกำหนดขึ้นเพื่อให้บุคลากรนำไปปฏิบัติเพื่อลดหรือควบคุมความเสี่ยงและได้รับการสนองตอบโดยมีการปฏิบัติตาม



องค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยง (ต่อ)

๗. สารสนเทศและการสื่อสาร (Information & Communication)

เป็นส่วนสนับสนุนที่สำคัญต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการกำหนดกลยุทธ์ ประเมินความเสี่ยง และกิจกรรมการควบคุม ผู้บริหารต้องจัดให้มีสารสนเทศอย่างเพียงพอเหมาะสม เชื่อถือได้ และสื่อสารให้ผู้บริหารและบุคลากรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกองค์กร ซึ่งจำเป็นต้องใช้สารสนเทศนั้นในรูปแบบที่เหมาะสม และทันเวลา

องค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยง (ต่อ)

๘. การติดตามประเมินผล (Monitoring)

เป็นกระบวนการประเมินความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบงานต่าง ๆ ของหน่วยงาน ซึ่งรวมถึงการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับ และการปฏิบัติงานตามภาระหน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ ในหน่วยงาน

การประเมินความเสี่ยง

- การวิเคราะห์ความเสี่ยง (Risk Analysis)

